

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛ.

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов. Ковто почт. шва. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рубрикі не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 7,500.000 Мп. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фл., Італії 12 літ., Німеччині 12 марк. п. марок, Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. кор. Румунії 150 лей, Болгарії 60 л., Австрії 17,000.000 шл. Змінити адресу 100000 шл.</p>	<p>В списку оголошень звертатися до Адміністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИМРНИКА 300.000 Мп.</p>
---	--	---

Видав: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

18—II—1924 в НАРОДНІМ ДОМІ СТУДЕНТСЬКИЙ РАВТ

Хронічна компромітація.

У Варшаві на диччю покінчилася двотижнева судові розправа одного з польських лідерів на петроградській арені проти вішепольського редактора З. Василевського. Василевський закинув Ледницькому у „Газеті варшавській“ ні менше ні більше з державну зраду і намір утечі за границю зі страху перед судом. Цієї „державної зради“ мав Ледницькі допуститися на петроградському ґрунті підчас світової війни, втуже тоді, коли польської держави ще не було, коли табір Василевського бив поклони перед престолом Романових, коли один з лідерів цього табору — Ст. Грабські захоплювався Миколою Миколаєвичем і писав вірнопідданчі меморіали до галицького губернатора — графа Бобринського.

Через судову салью пересунулася довга низка свідків, між ними найвизначніші головачі польської політики різних таборів і всі на купу плювали собі в лице, закидаючи собі, що але спасати Польщу перед покликанням її до життя державами Антанти. Одні говорили: ви були підійжками Романових. Другі: ви були слугами Гогенцоллернів і Габсбургів. На ділі процес показав криве зеркало для обох груп: яке іхало, таке здибало. Це м. я. означив один зі свідків — пос. Ануш, зізнаючи: „Передвоєнні і воєнні польські орієнтації є нашим спільним каліцтвом. Всі ми були каліками. Ніхто з нас не був білим“.

Пос. Ануш рад би спустити занавісу на те, що було, бо нікчемність, облудою і нещирістю грішили всі польські партії, і ті, що хотіли будувати майбутнє Польщі при допомозі Петрограду, і ті, що стелилися у стій Берліна та Відня. І висловив думку, що на ділі і одні і другі належалися би нагорода з плазуниство, нікчемність та облудою, якщо поза цими прогріками крилися добрі інтенції.

Та п. Ануш забув одно: „conspicuo est alicui natura“. Хто ціле життя кривив душею, хто вів політику при пощорі нікчемності та облуді, хто у спадку по своїх попередниках дістав ці методи „народової“ політики, не може так легко визволитися з цих „прикмет“ навіть у власній державі, якої границі розрослися поза межі найфантастичніших снів усіх Поляків на цю.

І цікаве: Голяки були за часів тьогого невольницького існування спеціалістами від маскування своїх брудів, від творення пологот на іграках, овив іна героїчним німбом малодухів і плазунів; вміли це робити тоді, коли необхідна була тарна легенда героїчної минуштини для поривання якнайширших кол суспільности до боротьби за фізичне існування нації.

А коли щасливиим збігом обставин дісталася їм в руки державна

незалежність, не потрапили спустити занавісу на свої хиби, як це було після розбору Польщі, або після повстання 1863 р. П'ять літ минуло, як повстала Польща, а танець в якому зникла історична Польща, йде з тим самим розгоном, що й перед 150 літами.

При цій нагоді згадаємо характеристичний момент: юдження польської львівської преси проти українського селянства в перших днях світової війни: в кожному селі привиджувалися їй московські шпіони. Завдяки цьому юдженню тисячі українського селянства повисло на шибеницях. Між катями з австрійського К. Stelle вставився кап. Загурскі, який тепер у львівським вішепольським таборі відіграв не послідню роль. І органи всіх польських партій в Галичині співали похвальні гимни віденському най-

снейшому, навіть — тепер gross u. wild — „Слово польське“, орган табору австрійської експедиції п. Громбінського. Та це тепер польська преса промовчус, а один з львівських денників м. р. писав, що найкраще було би, щоб ці часла польських львівських газет не існували. Кілька місяців пізній, ще приятель Громбінського редактор „Слова польского“ — Грабські вже танцював біля графа Бобринського.

Та це відноситься до українського народу, а у відношенню до нього всі польські політичні групи одним духом дишуть, і цього моменту на процесі не згадано. Хоча це для табору п. Василевського дуже характеристичний епізод.

Найікавініше: Василевського увільнено від вини і кари, мовляв — він писав у добрій інтенції. Хоча Василевскі нічого не дркавал. І як зрештою можна говорити про зраду держави, якої тоді не було. І контраст: недавно у Варшаві за-суджено З. Кислевського за поміщення нотатки про поведення сестри ген. Галлера підчас вибору Нарутоніча президентом Польщі. Хоча Кислевскі для теж добрі інтенції.

Відповідь Освіті.

З огляду на вагу визнання совітської влади англійським урядом і всіма звязаними питаннями з цим актом, гадаємо, що нашим читачам буде цікаво познайомитися з поглядами найважливішого англійського пресового органу „Таймс“ в цій справі. „Таймс“ з нагоди відповіді совітського уряду на англійське визнання, поміщує дня 9. ц. м. ось яку вступну статтю під наведенням нами заголовком:

„Совітський уряд розглядаючи справу на протязі тижня, пристав відповідь на британську ноту, яка висловлювала думку про його визнання de iure. Він приймає до відома ноту „з задоволенням“ і згоджується вислати представників до Лондону для дискусії над питаннями, звязаними безпосередньо і по-средню з фактом визнання, а п. Раковський, теперішній голова російської торговельної делегації має зайняти становище chargé d'affaires, поки не буде визначений амбасадор.“

Тон відповіді є стриманий і має в собі ознаки дбайливої обрідки. Можна догадуватися, що він є остаточним висновком предовгих дискусій, що велись на довірочних засіданнях російської комуністичної партії. Ясно, що большевики є рішені не давати нічого заздальгідь. Навпаки: вони виявляють охоту брати більше ніж можна найти в обережнім британським визнанням іх.

Нпр. британська нота каже про визнання „Союзу Соціалістичних Республік як володарів de iure на тих територіях бувшої російської монархії, які признають іх владу“. Це дуже обережне ствердження перетворюється у совітській відповіді в твердження, що „Британський уряд визнає de iure уряду Союзу Соціалістичних Республік, яких влада простягається уповні на всі території бувшої російської монархії, з виключком тих, що відокремились з згодою совітського уряду і перетворились в незалежні держави“. Британська нота полишає вітверти у неясній формі ще вічно спірне питання про ширину і трикість совітської влади. Большевицький уряд зясовує це питання різко, емфатичним твердженням щодо власних до-тагань.

Треба звернути увагу, що в совітській відповіді ніде не вживається слова „Росія“, з виключком звороти про „бывшу російську монархію“ і вираховану фразу про „кредит Росії“. В дійсности британський уряд визнає тепер уряд, що не має ні територіальних ознак, ні національних, і який сам каже про себе, без відношення до якоїсь території, як про „Союз Соціалістичних Соціалістичних Республік“. І виходить ще так, що свіжо призначений совітський chargé d'affaires сам не є Росіянином.

Пр. 157 24. В імені Республіканської Польської Суд окружній карний як Трибунал пресовий у Львові рішив як внесок Прокураторії Державної, що лист часопису „Діло“ число 30 з дня 9. лютого 1924 р. в артикулі під заголовком: 1) „Посла“ а) в уступі поміж словами: „жита на“ і „Спеціальна“, б) від снів: „Колоб Німськом до випливання“; ц) поміж словами „торкається“ і „чотвемо“ вступі в собі слово „злочину“ з § 55 а) зак. кар. узлею доданалу в дни 8. лютого 1924 року конфіскації за підписом: „авторська зна-

чення цього накладу і видав по думці § 493 закону карного заказ дальшого поширювання того друкованого писма. Заразом видав наказ віді-чальному редактору той часонці, щоб не рішення помісти безвлатно в найбільшій числі і то на першій сторони. Невиконання того наказу потагає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. XII. 1832 і п. 2 № 6 ек 1863, а імено засудження за переступство на гривню до 4.500 000 шл. — Львів дни 11. лютого 1924 року. Підпис печатний.

Супроти нової підвишки ціи друкарських робіт амушені ми з днем 15. с. я підвишннті ціну одного примрника на

300.000 Мп.

а місячну передплату на **7.500.000 Мп.**

Вп. Передплатники, що не впа-твили ще передплати за лютий мусять мати на увазі отсю під-вішку.

У кожному разі большевики прий-мають визнання у свій спосіб і ви-сидляють сюди представників для переговорів. Може добре було би, щоб ріжниця у поглядах між двома урядами стала зовсім ясною, поки переговори пічнуться. Совітський уряд очевидячки заявляє про повне зірвання тяглости між Росією і чо-го державою чи системою. У бри-тійській ноті нпр. пропонується, що-би уразивити становище існуючих договорів між Росією і Вели-кою Британією. У совітській ноті заявляється ясно, що більшість цих договорів треба відкинути. Коли большевики захопили владу, вони не заперечували старі договори, до-чній з фоема „дівні робили зга-льній зявля про повне зрвання усіх контрактів, підписаних попередніми російськими урядами. І знову пи-тання про відкинення всіх держав-них та міських довгів і приватних претенсій є легко зазначене у совіт-ській відповіді. Там натикається про „поладання непокритих претенсій та зобовязань з одного боку та другого“ і додається до цього ха-рактеристичний зворот „означення засобів для відродження кре-диту Росії у Вел. Британії“. Англій-ське застеререження щодо пропаганди, большевицька нота обрідус заявою про „взаємне довіра“ і про те, „що-би не вмішуватися у внутрішні спра-ви“. Ціла нота змальовує незвичай-ні труднощі переговорів між двома наскрізь неспреднаними (incompara-ble) системами. Британський уряд все ще дубає про Росію в термінах національної та територіальної єд-ности. Большевики мають охоту по-користуватися цією концепцією, але наскільки вона торкається іх самих, вони відкидають її. Вони боронять систему, в якій ці ідеї не мають ні-якого значіння. Останніми часами у критичній добі перед і по смерті Леніна, вони говорили зовсім ві-тверто про власні справи. Іх звязні-ті партійні суперечки причинились до низки ревелцій, про які можна би чимало сказати. Досить буде тут згадати останні промови Зинов-ева, який є одночасно головою III Інтернаціоналу і одним з кермані-чів тріумвірату комуністичної пар-тії (Ріков, наслідник Леніна, як пре-зидент Ради Комісарів є тільки чимсь трохи більшим як „показаний головою“, вибраний тому, що на-падково він був одним з нечислен-них підхожих Росіяв). Зиновев у своїй промові на конгресі Союзу Соціалістичних Республік каже на те, що треба зо-зуніти як „Союз Соціалістичних Рес-публік“. „Ми мусимо“, каже він, „при-спішати момент, коли десятки, и сотки міліонів з Китаю індій і ці

З діяльності Українського Парламентарного Клубу.

Дня 8. лютого Український Парламентарний Клуб вніс у варшавському Сеймі на адресу різних міністрів низку інтерпелляцій. Не маючи змоги в зв'язку з недостатньою місцею передати їх буквальный текст, реферусмо їх поданою найголовніші миття з тексту.

В справі шкільн. У. П. Т. в Дрогобичі

Посол Сергій Козицький і тов. подзали до міністра освіти інтерпелляцію в справі двох приватних українських народних шкіл У. П. Т. у Дрогобичі, закритих розпорядженням львівської шкільної кураторії 10. листопада 1923 р. В інтерпелляції зазначається, що мотиви закриття шкіл не відповідають дійсному станові речей, що детально докляно в рекурсі, внесеному з боку У. П. Т. проти розпорядження кураторії. З наведених мотивів виходить також на верх „вороже становище заступника повіт. шкільного інспектора Крупки відносно українських шкіл у Дрогобичі; він денунціює цілий учительський збір просто за головну зраду, не подаючи ні одного факту. Той інспектор візитував обі школи 12. і 14. січня, 26. і 27. лютого та 26. березня 1923 р. а шойно 7. травня склав листа до Управи Кружка У. П. Т. в Дрогобичі, при чому того листа доручено як 19. липня, отже більше ніж в 3 місяці після останньої своєї візитанії, і то підчас літніх ферій; закриття шкіл послідувало шойно в грудні, щоби тимбільше пошкодити й озлобити батьків української молоді. Така поведінка кандидата на інспектора є найкращою оцінкою його правдивості”.

„Останній уступ розпорядження кураторії виявляє ціль закриття тих і інших українських шкіл. На думку кураторії існуючі в Дрогобичі польські школи задовольняють цілком культурні потреби українського громадянства, а українські школи, як сказано у листі кураторії, сепарують українських дітей від впливів польської — винародовлення і впоюють ідею сепаратизму й національної свідомості у будуче покоління а воно, на погляд кураторії, „зайвим” та шкідливим для інтересів польської держави”.

„Підписані питають пана міністра освіти: 1) Чи відомим є йому це не перше й мабуть не останнє розпорядження кураторії львівської шкільної округи, яка під покришкою з грунту неправдивих або що найменше тенденційно побільшених і неперевіренних аргументів своїх підчинених органів зачиняє одну приватну школу за другою? 2) Чи п. міністр схоче вглянути в цю справу на підставі рекурсу, внесеного Управою Кружка У. П. Т. в Дрогобичі і розпорядити, що треба, згідно з § 109 і 110 конституції Річнесполитої?”

Справа репресій проти У. С. Д. П. та загальних масових забієв і арештувань у Східній Галичині, Волині, Холмщині й Поліссі.

Посол І. Сирпа і Тов. зголосили в сеймі внесення в справі унеможливлення діяльності У. С. Д. П. й припинення соціалістичної української преси, як „Вперед”, „Земля і Воля”, „Селянська Доля” і „Нова Культура”, та в справі масових арештувань і ревізій серед членів У. С. Д. П., серед українських культурно-освітніх і економічних інституцій та товариств, а також приватних осіб у Сх. Галичині на Холмщині, Підляшші, Волині й Поліссі. Переповідаючи відомі факти ревізій у всіх органах української соц. преси у Львові, Луцьку й Холмі та арештувань редакторів тих часописів, інтерпелляція стверджує, що на українських землях „межах Річнесполитої в дні 29—30 січня п. р. переведено кілька тисяч арештувань. Членів партії УСДП, членів кооперативних товариств, культурно-освітніх установ „Просвіти”, вчителів, професорів, адвокатів, лікарів, селян і робітників. Переведено кілька тисяч ревізій. М. н.: арештовано секретаря партії Антона Чернецького, редактора „Вперед” Іллю Калатинського, редак. „Сел. Доля” Степанюка. В Коломиї арештовано гімназійних учителів: Білозуба, Кузьму, Микитюка і Міхняка; в Перемишлі Пчелюка і Рога, адвоката Івана Ганельюка і б. н. У арештгородні пов. Бібрка арештовано голову читальні Д. Даниляка. В Дрогобичі зачинено „Просвіту”. У люблінському воевідстві (Холмщині) арештовано С. Козицького (в Тарногороді), П. Шутівського (Потуржани) і Боднарчука. В Ярославці (Грубешівськ. пов.) арештовано І. Дуду, К. Дашука, Жулика і т. д. і т. д. — інтерпелляція перечислює довгий список ревізій і арештувань, зазначаючи наприкінці, що наведені факти є лише медною частиною масових репресій. Майже всюди забирали при ревізії українські і білоруські часописи, що виходять у Польщі і закордоном, а також наукові книжки, ба навіть шкільні підручники, як це було у Заболотті (Більський повіт). Дальше кажеться в інтерпелляції:

„Супроти того, що повинні без правні арештування й ревізії находитися в явній суперечності з конституцією Річнесполитої Польської (арт. 95, 97, 100, 104, 105, 108), бо вони є скеровані не лиш проти соціалістично-українських організацій, але й проти культурно-освітніх, зголошуючи найрішучіший протест проти тих численних актів насильствання найбелментарніших прав повітньої демократичної держави, свободи громадян, свободи слова й свободи товариств.

Отже нижчепідписані вносять, щоб Високий Сейм рішив: Сейм кличе уряд, щоби 1) негайно заперив незаконне розпорядження львівської дирекції поліції, на підставі якого зупинено діяльність української соц.-дем. партії; 2) негайно велів відкрити заперчані мешканці і анулював припинення партійних органів; 3) щоб розпорядив негайно випущення на свободу арештованих членів УСДП, членів економічних і культурно-освітніх установ та приватних осіб; 4) щоб склав звіт, на якій підставі допустивсь нельожливої поведінки ба навіть терору супроти українського населення, занешкалого в межах Польщі; 5) щоб притягнув до суворой відповідальности урядові органи, особливо органи публичної безпеки, які завинили в надужиттю влади через масові безпідставні ревізії й арештування сповідного населення, закриття культурно-освітніх інституцій та незаконного розвезання партії УСДП”.

Паралелі.

През. Масарик про Мендонельда і Лондон.

В парижській тижневку „Прітчност” появилася вступна стаття, присвячена поминанню Леніна і Мендонельда. Стаття сирована ініціалом Г. С. М. значить автором її президент Т. Масарик. Стаття і з огляду на її зміст і з огляду на особу автора на стільки цікава, що уважасмо за доцільне познайомити з нею наших Читачів. Редакція.

Я записав у своїому деннику 21. І. вістку про голосування, яке рішило про прихід до влади Мендонельда; а 22. І. записав вістку про смерть Леніна. Очевидно, я зіставив ці два вигадки Ленін відійшов саме в хвили, що в Лондоні вирішувало справу його правительств.

Отже найбільша світова держава має соціалістичне правительство, а найбільша в Європі країна (числом населення) офіційно від кількох літ є комуністичною. Ці два факти вчать, що світова війна була світовою революцією. Годіж, щоби мільони Європейців і Американців, що протягом кількох літ взаємно себе мордували, не дійшли арешті до заключення, що цілий устрій, при якому вибухла війна, не дасться вдеопати. В Англії соціальна демократія побидила без кривавої революції, в Росії побидила через криваву революцію. Ленін і його аденти проповідували, що тільки їхня тактика правдива і що вона згідна з наукою Маркса. Що вона не є вірною, доказує сьогодні англійський приклад, а що большевизм (яко тактика) не є виключно марксизмом, мусить бути ясним для кожного, що знає Маркса та Енгельса. Прихильником революції (в значінню кривавої революції) був Маркс в рогазі 1848 р. Однак пізніше зрозумів, що для соціалізму головною і рішучою тактикою є парламентаризм, революція при помозі виборчої картки. Говорна про це перед смертю Енгельса в спосіб, що виключує сумнів. Таким чином в Англії побидила тактика Маркса. Маркс соціалістичний — марксівський побидив руками немарксистів. Англійський приклад утврдить політично думаючих в переконанню, що кривава революція — не тактика минулого. Безкровна революція (не тільки парламентарна) ось нова тактика. Без революції можа і серія революцій політичних і соціальних робитися повільно.

Не можна в революції виключати всяку кров. Однак одну акцію слід підкреслити: є вона оправдана шойно тоді, коли завели всі інші засоби. Вона мусить бути підготована: революція без реформи є безпідставною, є насильством та само, як необоснована війна.

Немає для людини в шлому життю і в політиці вищого принципу понад свідомість, що життя та особа людини повинні бути святими. Російська революція не дає того, чого сподівався від неї Ленін, саме тому, що не була достаточо реформаційною. Будемо ждати, що дасть англійська революція. Росія ріжниться від Англії економічно, морально і взагалі під оглядом культурним. І тому революції тут і там є ріжні. Відноситься це і до англійської революції в XVII в. Вистане порівнати засуд Кара І. його публичне страчання і замордування царя.

Так само керманічі тут і там ріжні. Російський провідник — викриваний в атмосфері насильства царату, привичаний до таємничости революціонера-фаховця, революціонера-аристократа, віруючого в гори в революцію Росії та світа — Бекунін-Нечася. Підставою їхньої тактики є стара засада царату: народами володіють великі люде. Крім цього Ленін напевно мав перед очима долю свого брата, ще закінчив свою боротьбу з царатом на шибениці. Англійський революціонер вихований в конституційній країні, в робітничих організаціях; на початку свого шляху був учителем, провідником, і як такий зрозумів поступеність розвитку людської душі. Звідкіль його ідеали гуманні і його тактика гуманна. Під цим оглядом він має приклади у себе в дома від Мура до Овена і сучасних англійських соціалістів. Однак Мендонельд одержав владу теж при помозі лібералів і консерватистів. У всякому разі переворот в Англії є наглядною лекцією для континентальної буржуазії. Те саме відноситься і до російської революції і до розв'язування війни від час і після війни. Влад. Масарик не тільки російський царат пруський і австрійсько-угорський.

лого Сходу прийдуть до нас з підмогою і приєднаються до Союзу Сопітів”. Кілька днів тому ми помістили у перекладі з „Правди” фрагменти іншої промови, в якій Зіновєв висловлює в гострих словах свій погляд про англійський уряд.

„Ми будемо піддержувати Ремсей Мекдонельда” — сказав він, „як мотуз піддержує шибеника”. Прихід до влади робітничого уряду у В. Британії він уважає прегарною нагодою для комуністичної пропаганди, щоби скинути „лейбув партії” і всі англійські інституції. Щоби зміцнити свої твердження і розяснити свою мету, він цинічно описує методи, якими він і його товариші силкувались викликати комуністичну революцію в Німеччині минулого року. Ясна річ, Зіновєв не остаточно відкидає приємну гіпотезу про те, що існує дійсна різниця між совітським урядом і Третім Інтернаціоналом, який працює для світової революції.

З такими людьми мас нині британський уряд вести переговори про заплутані справи щодо договорів та довіри. Мекдонельд ваяв на себе дуже вужке завдання. Він увійшов у близький контакт зі правдивою і крутією (cynive) організацією у зисних з якою не можна покликуватись на ніякі міжнародні прецеденс. Питання британських прав і домагань супроти Росії є само в собі досить яснє, але воно невідхильно затемниться, коли стане предметом переговорів з владою, яка не хоче знати про інтереси Росії, хіба настільки наскільки вони можуть служити широкій меті руйнування. Не можна надіятись на успіх таких переговорів. Казати, що бажаним було би, щоби Росія могла відбудуватись і щоби наша країна могла знову свобідно вести торгівлю з Росією — значить висловлювати акцію, але ця акціома має мале практичне значіння у теперішній ситуації. Яснійше кажучи, Росія не може відбудуватись і торгівля не може обновитись, доки більшевизмська система не зміняться радикально. А большевики починають свою ноту заявою про незмінність і продовження цієї системи. Вони промовляють в імені своєї своєрідної системи, а не Росії. Мекдонельд матиме до діла з блудними огниками, хоча може потішити себе, що в особі сільора Мусоліні має тепер товариша у своїй сміливій виправі. Інший європейський дипломат, д-р Бенеш, воле поки що чекати і глядіти, що з цього чього вийде. Ніхто не знає, що з цього вийде, імовірно і самі большевики — ні, без огляду на їх повні довіри і заперення. Вони втратили свого провідника і починають ворушитись”.

До цієї справи нам доведеться ще вернутись. Як бачимо з наведеної статті, голос найбільше поширеного англійського денника йде в розріз з поглядами англійського уряду. А проте, не треба сумніватись, що англійський уряд визнаючи Сопіт, зробив це не під впливом настроєвих симпатій, а в наслідок довго обдуманого пляну.

Усі Українські Товариства, Кружки, Комітети, устроюючі в часі цьогорічного карнавалу забави і вечеринці, просимо складати частину доходу на українських інвалідів. — Українське Т-во Опіки над інвалідами, Львів, Руська 3.

МАНИ ФЕЛІСТОН.

Балеві рефлексії.

Навіть, коли би наші балі мусли бути суми як танці на свіжій могилі, не треба забувати, що вони є призначені на добродійні цілі. Пресумо є, коли наші великоміські дами не в силі ними жалитися на кожній балі у новій сукні, але ще сумнішіше, коли вони узявшись собі, що балі є на те, щоб вони могли почуванитися своїми новими сукнями. Адже не є здебільша .99 процент) заслуга їх чоловіків, яких також заслугою често не є те, що мають гроші. Більше мартя 5 мільонів добродійного аступу в користь бідних дітей, ніж величавя 500 мільонів сукня в користь чоловіків.

Усім відомо, що балі крім аступу та танців складається ще з буфету. Про не забули наші поважні громадяне, з яких дехто капава скромно міловничками за білет і на балі не явився. Не знаю, чи всім відомо, що в той самий вечір, коли передобрий буфет на добродійні балю чекає на нетанцюючих батьків родик, голов товариств, директорів і мещанята — вони находитесь в одному з традиційних, заправних „люкадів“ між Церквою Преображенською і Успенською. Ми розуміємо їх вибагливий смак для своєрідної атмосфери, яка наструє до патріотичних иркувань і розбуджує шпору більшу спрагу. Але організатори наших балів можуть подбати, щоб кімната призначена на буфет була брудна, затовчена, тісна і надихана всіма екзотичними пахощами, спорідненими зі затхлими бочками, сирами, мокрими шматко, квасною капустаю, людським потом і т. м. А поважних патриотів можна вважати, що чим більше вони там випють, тим більший громадянський обовязок складають на жертвеннику Базевої добродійності. І ще одне: той, хто не шо-днини три-чотири „бомби“, має всі дані на алькоголіка і погану смерть: хто-ж не тільки в буфеті на добродійну діля і випиває сім-буфету, має всі дані на гару смерть, бо на панятник.

Дуже сумно, що наші громадяне не розуміють цього в карнаваловій сезони. В примістію зачуваємо, що Кооператива для Будови Українського Театру, приготувавши велику маскарраду на 3-ого марта, веде живу проваганду, щоб наші пані замисів чепуритесь у дорогі матерії, приходили на балі хоча би в ранніх халатах або папероних костюмах. Ми не маємо надії, щобі гроші витрачені панями на дорогі костюми, пішли просто до каси. Але вони можуть піти до каси посередньою дорогою: з рук їх чоловіків через буфет. „Богема“, що приобидла свою співучість у маскарраді на левию не буде сидіти заляскована у буфеті, як це робить наші патриоти, що маскуються шовочера у пів-примеряних шинюках. А пані повинні арозуміти одне: нові сукні належать ним до пересудів. Справжній жіночий чар виступає кожній раз у новій сукні у тій самій сукні. Ніжкий балевий воїніт не має претенсій, щобі живці приходили на балі майже голі (як цього ічолоди домагаться нова жіноча мода), але волин Комітет волеє плати 100 молодих мінок у старих сукнях, ніж 10 старих дам у нових декольте.

Орест Ордан

НОВИНКИ.

— Русини в Україні. Ректорат львівського польського університету, завагою театар університетом Яна Казимира, проголосив офіційно статистичні дані до вершого триместру біжучого академічного року. Загалом усіх студентів зчислюєтьс 6.091, в тому 330 т. зв. вільних слухачів. Жидів (студентів мейсєвского віросповідання) є 2.443, себто 48.5 відсотка. Русини (читаемо буквально в комунікаті) зголовилося на початку року далеко більше, ніж приступило до інатрикулції. На правничий факультет ачислюєтьс їх 157, на медичний 35, філософський 217. Разом записалося 429 Русинів. Як рідну нову 3244 студентів подадо нову польську, 309 руську, 68 українську, 388 жидівську, 34 болгарську, 19 сербську, 1 болгарську, 1 румунську, 1 вірменську, 14 німецьку, 3 московську. Далше у комунікаті говориться про погане матеріальне становище польського студентства і про натовп в лабораторіях та семінаріях. Сажє з таких статистик оправдана може черпати Ст. Грабський аргументи на свою теорію про „українську партію“.

— Реалізі і арештування. Для 14. в. м. о год. 7. р. до переведено реалізі у домі в-ва Чепіля при вул. Савіцькийий ч. 27, яка тривала до год. 10. Без поданих причин переглядало двох агентів в асистії двох поліцейських всі закупити, а якісь арештувал. Володимира Чепіля студ. торговельної школи та Антона Антоновича студ. українського університету. При реалізі забраво; приватну кореспонденцію, світлина в прогулку, 5 доларів, дві листи збірков на рах. листи Рідної Школи. 2 книжок для народних шкіл, форма на пантофлі, шкільний аплікат, старі фелі, відлучник торговельної кореспонденції. Також для в тій самій порі переведен реалізі в домі: Осина і Володимира Терновських, Корняків ч. 1, і Володимира Третьяковського. Причина реалізі — свідова.

— Реалізі в Ярославі. В неділю для 10. в. м. о год. 11. в. м. переведено ре. Маїю в студ. фільос. Галлея Скотинського

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Перед новою конференцією.

„Daily News“ подає, що конференція яку скликає Мекдонельд буде складатися з такої програми: 1. конференція має ухвалити виконання пропозиції комітету знавців; 2. Виконання тих пропозицій мають відбутися під проводом Комісії Союзу Народів; 3. Німеччина мусить дістати мораторію на 4 роки; 4. конференція має усталити річні рати, які Німеччина має сплачувати у формі репарацій; 5) Англія має уділити Франції позичку для її довгів; 6. припоручити Раді Союзу Народів евакуацію окупованих областей і прийняти Німеччину в склад Союзу Народів.

Чічерин про освітню політику.

В совітській пресі помістив Чічерин статтю, в якій стверджує, що визнання совітів Англією є зворотною точкою не тільки в політиці Росії, але й Європи. Совіти за ніяку ціну не відступлять від своєї політики, особливо на Сході совітів мусить продовжувати давню політику. Як що Мекдонельд хоче арозуміти добву волю совітів, то всі дрібніші справи дадутся вирішити мирним способом.

Експозе Мекдонельда.

З Лондону подають, що експозе Мекдонельда не зробило великого вражіння. Багато посвідок покинуло

салу нарад, недослухавши програмної промови до кінця. Панус загалше не реконання, що програма діяльності Мекдонельда є недоцільна і хитка. В такім самім скептичним дусі освітлює експозе і льондонська преса.

Болдуїн провідником консервативів.

З Лондону подають, що дня 11. в. м. вибрано односторонно головою консервативної партії Болдуїна.

Ліквідація повстання в Мексико.

„Н. В. Журналь“ подає, що державні війська у боротьбі над Лермою розбили цілковито повстанчі відділи і заняли Веракруз. Повстанчі недобитки розбіглися. По обох боках великі втрати.

Клайпеда.

Відносини між Литвою і Клайпедою загострюються. В більших містах Клайпеди відбуваються збори і віча, в яких населення домагаться негайного введення автономії.

Плебейцит в Греції.

З Атен подають, що в перших днях місяця квітня в Греції відбудеться плебейцит для вирішення державного устрою Греції. Панус загалше переконання, що перемога буде по стороні республіканців.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Замкнення границі між Польщею і рад. Україною.

„Газета Львовска“ з 16. в. м. заідомляє, що польські адміністраційні власті видали розпорядок, силою якого адержано торг. рух між Польщею й рад. Україною на пограничю Збруча. Повідомлено про те фірми, котрі досі вели торговлю на пограничю. Агентам цих фірм відібрано печенушки аступу на граничні місця. Розпорядок відноситься до постійних граничних місць (Підволочиска, Густин і ин.) і т. зв. бічних пунктів (рухомих). Митові уряди не приймають декларацій товарів для висилки на Україну. Причина замкнення торг. границі незвісна.

Зірвання дипл. зв'язків між совітами і Японією.

Совітське правительство ввучило японському конзулеви в Владивостоці ноту, в якій сказано, що без огляду на часті пропозиції совітів не вдалося поладати спірні справи обох країв і наважати правильні власини. Тому правительство совітів не бачить потреби, щобі повновласні представники Японії дальше оставали на території СССР.

Мекдонельд хворий.

„Дейлі Мейл“ пише, що Мекдонельд занедужав на грипу.

Заворушення в Мадристі.

В Кайзерлявтен товця маніфестантів обляга будинок, в якому боронивсь ґруток сепаратистів. Було 10 вбитих, багато ранених. Мадридська комісія вислала до Палатинату французько-бельгійсько-англійську комісію для привернення спокою. В Пірмазенсі розвязано

нац. сторонництво. Винуватих останніх заворушень віддано судові.

Конференція для розоруженья у Відні.

З Лондону заідомляють, що праці над майбутньою конференцією розоруженья посунулися так далеко, що небаром можна буде розіслати запрошення до поодиноких держав. Конференція відбудеться у Відні.

Норвегія визнає совіти.

Норвеське правительство 13. в. м. визнало совіти де юре. На ставовище повновласного міністра совітів у Крістіанії буде йменований Колонтасє.

Чехословацька визнає совіти.

Чехословацький посол у Берліні заавив представникови „Трібуни“, що Чехословацька визнає негайно совіти, тому що визнала вже Англія й Італія. Ждатимє на попереднє визнання совітів Францією, але навіть зробить це, колиб Франція зовсім не визнала совітів.

Куно кандидатом през. Німеччини.

Берлінські часописи заідомляють із парл. кол, що правниц висуне кандидатуру д-ра Куна на президента Німеччини.

Конференція розоруженья.

В Римі почалася конференція морських розоруженья. Беруть участь Бельгія, Бразилія, Італія, Еспанія, Англія, Франція, Японія, Швеція, Чехословацька, Уругвай, Знавців вислала Аргентина, Данія, Греція, Норвегія, Голандія, Росія.

Із судової салі.

Дня 13. в. м. перед судом присяжних у Львові відбулася розправа проти Антона Рудницького, 28-літнього парубка з Тростинця обвинуваченого в підпалі будинків свого сусіда Чобітя. Підчас слідства виявилось, що поліція присволювала обвинуваченого до зливань тяжкими побоями. Рудницького засуджено на 6 літ в'язниці.

Свобода.

Число 7. с. його політичного, просвітнього й господарського тижневика, призначеного для українських трудящих мас, головною го селак, визначається як звичайно, інтересний ріжнородним змістом, що дає згляд нашого народнього життя, відносить дужа просто-народе, пробитого стійким здиванням

Вальоризаційний франк.

Нині 16. с. м. вальориз. франк = 1,800,000, на 17 лютого 1,800,000 Франк вальоризац. тютюновий від 11—17 лютого 1,800,000, заліничий і поштовий від 1—15 II. 1,800,000.

Курс грошей.

Львів, дня 15. лютого 1924.

Table with exchange rates for various currencies including Dollar, Pound, and Gold.

Table with exchange rates for Gold and Silver.

Table with exchange rates for various currencies including Kor. австр., 5 кор., фльорени, рубли, копійки.

Варшава 15. II. Долари Зед. Держави 9350, 9200, канадський 9, нор. ч. 264500...

Чехи: Бемлія 359, 351, Голландія 3500, 3480, Лондон 40,350, 39,450, Париж 41275, 410,460, Прага 268, 266, Швайцарія 1,623, 1,602, Відень 131, 129, Італія 407, 404, 600, Бони зок. 1,350, 1,400, 8 пра, позичка 14—14,250, міл. 775, 825, 750, дол. позв. 6, 6, 100.

Цірих 15. лютого 1924. Голландія 218, Ноній-Норк 573, Лондон 24,75, Париж 20,40, Медіолан 25,02, Прага 16,72, Будапешт 0,202, Бухарест 2,95, Бельград 7,05, Софія 4,25, Відень 0,0081, австр. степл. кор. 0,0081.

Збіжжя біста.

Львів, 15. лютого 1924.

Биржа мейсєвского відділувала, оборотів скромні, якліт 30 тис. Трансакції в житі І міді. На загальне подання облігань, по аплихких цінах. Тендерші анжичкова, наступіт слабій: Пшениця краєва Ч., з 1923 р. 25,000,000—26,500,000, житі галицьке „а“, з 1923 року 24,000,000—25,000,000, овійм. гал. брн. 21,000,000—22,000,000 овійм. гал. для перемелення 18,000,000—19,000,000, овес гал. „а“, з 1923 року 23,000,000—24,000,000, фасели 02,000,000—03,000,000, гречка 01,000,000, 0,000,000.

Table with grain prices for various types of wheat and rye.

Ціни розуміються в польських марках за 100 кг. без споживного податку. Місце ставіє залуцування. *) Ціни оцінюють без трансакцій.

і заставимє думати про здобуття кращої долі. Часопис є ілюстрований. Українське громадянство повинно звертати увагу на цю популярну газету, що відігравла важку ролю в освідженні наших народних мас і причетність до якоїсь більшого її поширення.

— Зміни поштів почтарства аборіціна. З дням 1. лютого 1924 р. відірається в мейсєвского Катинця пошт Склад поштової агенції у всіх діях вичетовой служби. З цього приводу предіається громаді Катинця до мейсєвского, а громаді Ізмілія, Черешівця, фільмарх Злуства і Остра Могилы та групи довіл Тадеушіва, Кокосинні, Волгітківа і Турійка до замісєвского округу доручень цієї агенції, алуцували ріжноразноє службі мейсєвского і замісєвского округу доручень поштового уряду в Підволочиска. — З дням 15. лютого 1924 р. закривається поштовою агенцією Викторія пошт Станіслава, в округ II доручень, себто громаді Викторія, Комарів і фільмарх Обжаро предіаються до замісєвского округу доручень поштового уряду в Галич. — З дням 24. січня 1924 р. закривається часова поштовою агенцією в Лежаних пошт Ясно, в округ II доручень, себто громаді Лежаних предіається до замісєвского округу доручень поштового уряду в Галичгороді. — Так само закривається вичетовой агенцією Рішнів, пошт Бушач, в округ I доручень, себто громаді Рішнів, Пошварі Цятового присілок Семочє дьорівський, Пошварі над Стрипкою, предіаються до замісєвского округу доручень поштового уряду в Бушачі.

— Кооперативне „Український Театр“. Крім аложення свого часу і огорді менш уділів аажкии дальній уділів: Володимира Кисельо Пронжачє Чейє є;

уділі, О. Іванор Глушків, Антін Костришин, Даниїл Риндик, Олександр Коссяк і д-р Йосиф Партицький по 3 уділи. Валентин Рудакевич 2 уділи, о. Антін Каптанюк 4 уділи, Осипа Фанієвич 6 уділі, а по 10 уділі: Ірина Гладушівська, Степан Гладушівський, Микола Кожушко, Андій Манько. — Всіх наших уповажених просимо продовжувати енергійно акцію збирання, та пересилати зібрані уділи по можливості переказом під адресою Управи Руска 18. Членів, що досі не прислали письменною декларації, просимо це зробити як найскорше у власному інтересі, а кождий, що вислав цій акції може віднести книжку уділов в гасеті Дирекції. Членам на провінції вислано книжки уділові за попереднім зложенням 300.000 Ш. на оплату портово.

— **Листові** Франс андуван. Французська преса подає, що Анатоль Франс повернув до здоров'я і що його недуга пройшла безслідно. Великий письменник пригортається до святкування 30-літнього ювілею своїх уродів, які припадають 16. лютого ц. р.

— **Музи**, твори, листи купув Карлик, Львів, Куркова 11а. 1413а 1-10

Бібліографія.

А) КНИЖКИ:

В. Карлайл «Старий» Мечисла Салак. Книжка І. Вих. «Всеп». Київ 1923. Стр. 104.

Б. Грінченко: Сонячний промінь. Поетика. Ст. 128. Вісник арт.-мал. Кожушка. Наклад київськ. Наук. Т-ва ім. Шевченка. Львів 1924.

К. Катковий: Від демократії до державного рабства. Переклад М. Галайда. Ст. 120. Видання Зах. Гомин УСДРП. Львів «Чорномор». Київ-Прага-Львів 1923.

Ольга Карлівська: Новітній. Драматичний нарис на одну дію. В-во «Чорномор». Ст. 17. Київ 1923.

Ольга Карлівська: В морі «рай». Драматичний нарис на 3 дії. В-во «Чорномор». Ст. 34. Київ 1923.

Валентин Колодецький: З душі моєї. Письма і згадки. Ст. 24. В-во «Чорномор». Київ 1923.

В. Островський: Колісний оповідання. (Продовження накладу «Вісті і пастери»). Ст. 67. Львів 1924.

Оксана Суховерська: Рухові забави в гом. З мольодіями і примітками. Ст. 120. Львів 1924.

Український Аполло. Видання іст.-філософської секції Наук. Т-ва ім. Шевченка. Т. XII. Листи мист. М. Лемківського до еп. І. Смігурського в офіційні документи їх спільної діяльності (1873—1877 рр.). Зібрав д-р В. Шумак. Львів 1924.

Науковий Збірник Українського Університету в Празі. Том I. Прага 1923. Наклад Українського Університету в Празі. Стр. 244.

В) ЖУРНАЛИ:

Сільський Світ. Ілюстрований місячник господарств і сільського життя. Ч. 12. Перемішль, грудень 1923. Адреса: Перемишль, Зелена 5.

Наш Приятель. Лист 2. Львів, лютий 1924.

Молода Україна. Ч. 3. Львів, лютий 1924.

Роздуми. Журнал культурного життя повіту. Ч. 1 і 2. Січень 1924. Адреса: Антін Лотоцький, Рогатин.

Голос Праці — журнал провінційного люду. Жовтень, листопад і грудень 1923. Вінніпег.

Голос робітників. Вінніпег, грудень 1923. Ч. 17.

Літопис — журнал політики і мистецтва. Зшиток 6. Берлін. Субота 9. лютого 1924.

Г) НОТИ:

В. Кашакевич: «Віснички» — на музичній хор. Стр. 12-4. Ціна ослонка 2.50. Зміст: 1. Блаженні всі. 2. Екстенсія. 3. Славлю і честью. 4. Алмаз. 5. Екстенсія сугуба. 6. Господи прости нас небес. 7. Відлуст. 8. Многочисленні.

TRAINS
ЗАЛІЗНИЦІ

MOTELS
ГОТЕЛІ

STEAMERS
КОРАБЛІ

Львів, Городецька ч. 93.
Тернопіль, Тарновського 3.
Найбільше перевозове підприємство на світі.

C.P.R. ДО КАНАДИ C.P.R.

Великі морські кораблі! — Власні залізничі в цілій Канаді!

Пасажири, котрі вже мають аффідавіти з Канади, нехай сейчас звертаються до нас письменно або особисто.

Найближні наші транспортні до Канади відходять з нашого бюро у **Львові, вул. Городецька 93.** і в **ТЕРНОПОЛІ, вул. Тарнавського 3.** в наступних днях:

19. лютого вечером до корабля „Melita“ 4. марта „ „ „ „Minnedosa“.

Оба ті кораблі уряджені в III. класі вигідно і з комфортом.

Коли немає за що купити собі шифкарти самі в маесте кривих або знакомих в Канаді, то подайте нам їх адресу, а ми до них напишемо, щоби вони Вам прислали з Канади шифкарту і Аффідавіт.

Кенедіян Песіфік Рейлвей

ТЕРНОПІЛЬ,
Тарновського 3. 1411 б) 1-3

Львів,
Городецька 98.

ОПОВІСТВИ.

Львівський Народ. Театр. Української Бесіди під дир. О. Сведомо. — Львів вул. Шашкевича 5.

Неділя 17. о 3 год. поп. «МІС ПІД ІВАНА КУПАЛА», нар. драма зі співом і танцями на 4 д.

Вечором о 7 год. «ДОБРОДИНА СУЗАННА» оперета в 3 д.

Вікети роздає в Союзіні Бесіди, (вул. Руска) а в суботу і неділю від 10—12 і 9—8 г. при Касі театру.

Український театр під дир. Івана Чегуванка.

Вечором — Сала Сокола.

Субота 16. II. «МІРЕЛР ЕФРОС».

Неділя 17. II. «ГАЛЬКА». — Виступ в Гасеті.

Говорять Сидорин для членів «Союза Українок», членів «Бесіди» і інших запроваджених гостей, відбуються 17. лютого с. р. о 8 год. вечором в гасеті «Бесіда», Рутівського 22 (Маршалів Дім). В програмі граєть і інші продукти. Буфет добрий. 1414 1-1

Дрібні оголошення.

УКРАЇНКА має лист до відбору в адмістрації. 1409 1-1

ОКАЗІЯ! Дешево продаю образ «Віда Хмельницького до Києва», в гарній рама. — Ю. Табак, Львів, Сквишського 14, партер. 1-1

ФУТРО нове, попелючі та мінного шубки, дешево до градаки в кушторі в робітні П. Карлика, Куркова 11 а. 1413 1-4

ПОТРИМНИЙ зарок інструктора до 7 дітей II. р. сем. учит. і III. гімн. до кімнат року них. Зголошення з поданням умовий по можливості в друкованих листах салти до Уряду парох. в Леховичах заріччях п. Жврань. 1407 2-3

АДВОКАТ у Львові послушує рутанованого з правом субституції комісіянта — згоджено співачка. Зголошення з референціями салти на адресу адміністрації «Шля» від «Рентер». 1400 2-3

БАНКОВИЙ урядник, сакційний, канцлер, шукає кімнати біляше центра найважше з повним удеканжем. Зголошення до Адміністрації для д-ра Б. 1375 4-4

Приспийте передилету!

ОГОЛОШЕННЯ.

1396 4-10 **ДЕНТИСТ**
ЯКІВ НАСС
б. співроб. дент. заветника проф. львівського унів. д-ра Володимира, приймає в заведенню
— вул. СИНТУСЬКА Ч. 17. —
Штучні зуби в клеветку, навіть після жерничанського ослету. Пацієнтів з провінції полегоджується в найкоротшому часі.

Вробмається палачі переводжота на сільсько-господарській місцини
„СІЛЬСЬКИЙ СВІТ“
Перший чвертьтин 2 мільони.
Америка річю 2 доллар. Чехія 57 корон.
Число 1 і 2 вийде о лютім.
Адреса: Перемишль, Зелена 5. 1412 1-2

Шовіт! Наш часопис!

ХТО ЗНАЄ де перебуває
Степан Сирупський
четар У. Г. А. зі Станиславона що враз з Галицькою армією перейшов Збруч. Подізна вістка про него була з 1920 р. тоді май бути в дорозі до Миколаєва. Товаришів і знайомих, що мають про нього які небудь вістки, просять за винагородою повідомити закурему рідню на адресу:
Антін Сирупський, Baltimore, Md Eastern Ave 2917, Palteton Park. Закурдовий ч. 1385 сопися просить о перекр. 4-5

КАМІЗЕЛЬОК
новиних в наймоднійшк краски
по Мл. 10,500.000.
— 20,500.000.
— 32,500.000.
Заграниччі по Мл. 28,500.000.
— 37,500.000.
1411 а) — 35,000.000. 1-1
лише у фірмі

МІНЦЕРІ ФРИШ
вул. МІЛІНСЬКОГО Ч. 1.
(проти відомчої каварні)
Ціна рекламної! Услуга сопова!

Надзвичайні Загальні Збори
Тов-ва «Просвіта» у Львові
відбудуться в середу 3. марта 1924 р. в салі «Сокола-Батька» (вул. Руска 20), о 11. год. перед полуднем.
Дневний порядок: 1) Відчитати протокол з останній Звичайних Заг. Зборів; 2) Змінити статут Товариства; 3) Організаційні справи; 4) Внесок. — У Львові, дні 25 січня 1924. — За Головній Видів Т-ва «Просвіта» у Львові: М. Гладушівський, голова, Ст. Шех, секретар. 1302 1-1

СКАНДИНАВСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ ДО АМЕРИКИ.

Присмо наших пасажирів Реємігрантів о зголошення до нас устно або письменно по інформації в справі повороту до Америки.

ДО КАНАДИ.

Рільнички і лісні робітники, що бажують виїхати до Канади без аффідавіту тепер або на весну повинні зараз звернутися до нас устно або письменно. Всіх блищих інформацій уділяє **БЕЗПЛАТНО**

СКАНДИНАВСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ Львів, вул. Городецька 54